

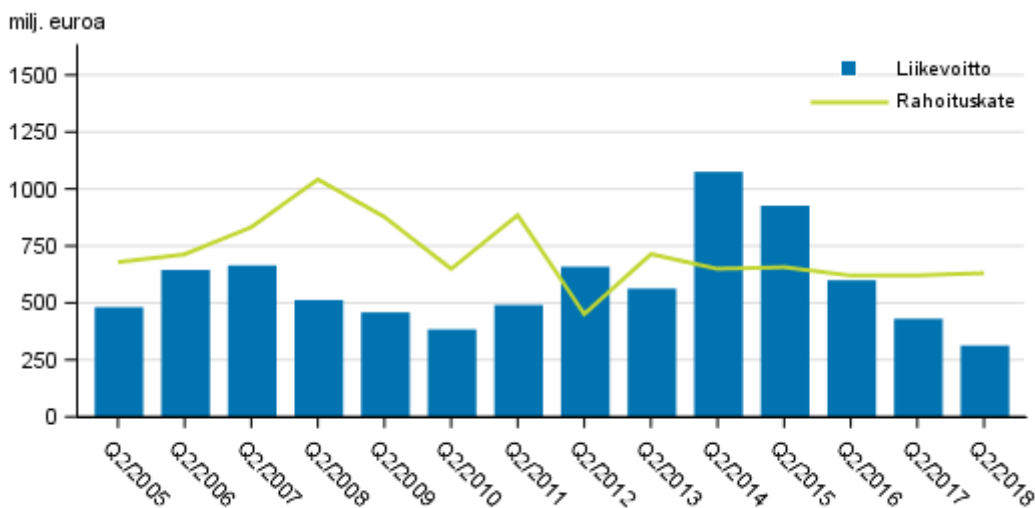
Luottolaitosten tilinpäätökset

2018, 2. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate kasvoi, mutta liikevoitto pieneni vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä 630 miljoonaa euroa ja liikevoitto 313 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna rahoituskate kasvoi 9 miljoonaa euroa ja liikevoitto laski 118 miljoonaa euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 2. neljännes 2005-2018, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2018 toisella neljänneksellä 1,1 miljardia euroa ja korkokuluja 519 miljoonaa euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli 630 miljoonaa euroa. Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen rahoituskate kasvoi 9 miljoonaa euroa, eli noin 1,5 prosenttia. Luottolaitosten uudistuneista

FINREP-raportointikäytännöistä johtuen rahoituskate ei kuitenkaan ole kaikilta osin täysin vertailukelpoinen vuoden 2018 ja aiempien vuosien välillä.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat Suomessa toimivien pankkien suurin yhteenlaskettu kuluerä. Hallinnon kuluja pankeilla oli toisella neljänneksellä 769 miljoonaa euroa, mikä oli 43 miljoonaa euroa enemmän kuin vuosi aiemmin. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 43,1 prosenttia. Edeltävän vuoden toiseen neljännekseen nähden yhteenlasketut palkat ja palkkiot pienivät 11 miljoonalla eurolla 331 miljoonaan euroon.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 313 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden toiseen neljännekseen nähden liikevoitto pieneni 118 miljoonalla eurolla. Luottolaitosten uudistuneista FINREP-raportointikäytännöistä johtuen liikevoitto ei kuitenkaan ole kaikilta osin täysin vertailukelpoinen vuoden 2018 ja aiempien vuosien välillä.

Tase

Taseiden yhteenlaskettu arvo oli 364 miljardia euroa. Tase oli 1,2 prosenttia suurempi vuodentakaiseen nähden. Oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli 4,1 prosenttia, eli 15 miljardia euroa. Edeltävän vuoden vastaavasta neljänneksestä pankkien oma pääoma pieneni 1,8 miljardia euroa. Luottolaitosten uudistuneista FINREP-raportointikäytännöistä johtuen taseen erät eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia vuoden 2018 ja aiempien vuosien välillä.

Suomen pankkisektorilla vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä tehty yritysjärjestely selittää osan tuloslaskelman ja taseiden, erityisesti oman pääoman poikkeuksellisen suurista muutoksista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.6.2018, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2018, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 2. neljännes 2005-2018, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2018, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.6.2018, 1 000 euroa

	1.1.- 30.6.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	753 682	1 060 560	428 637	101 612	2 344 491
(Korkokulut)	510 893	603 822	38 462	16 767	1 169 945
RAHOITUSKATE	242 789	456 738	390 175	84 845	1 174 547
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)	..	..	..	..	..
Osinkotuotot	34 522	..	263 201	..	302 827
Palkkiotuotot	183 222	568 648	245 256	59 562	1 056 689
(Palkkiokulut)	70 376	83 259	24 680	8 756	187 070
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	17 693	12 789	590	2 259	33 331
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	127 001	14 623	3 957	..	145 582
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	..	..	-496	-7 471	-7 313
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	-115	..	-340	..	-460
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	-1 419	..	..	-88	-10 369
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-43 570	6 685	7	72	-36 806
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	..	612	..	1 202	..
Liiketoiminnan muut tuotot	28 763	102 997	34 635	9 472	175 868
(Liiketoiminnan muut kulut)	40 974	8 317	94 820	23 045	167 155
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	480 112	1 061 192	817 775	122 746	2 481 825
(Hallinnon kulut)	231 211	735 931	393 218	79 718	1 440 078
josta: (Henkilöstökulut)	105 696	341 140	164 320	38 104	649 260
josta: (Muut hallintokulut)	125 515	394 791	228 898	41 614	790 818
(Poistot)	23 579	33 687	14 799	4 611	76 676
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto	..	..	..	..	..
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	-291	-7 017	-504	98	-7 714
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	-27 169	4 456	-24 864	-220	-47 796
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	..	..	..	..	..
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	..	..	4 560	..	4 548
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo	..	..	..	..	..

	1.1.- 30.6.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	..	..	..	..	..
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina	..	..	..	..	..
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	252 827	303 800	430 566	38 539	1 025 733
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	60 908	51 506	30 506	12 555	155 475
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	191 920	252 294	400 060	25 984	870 258
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen	..	..	..	..	..
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	191 920	252 294	400 060	25 984	870 258

1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2018, 1 000 euroa

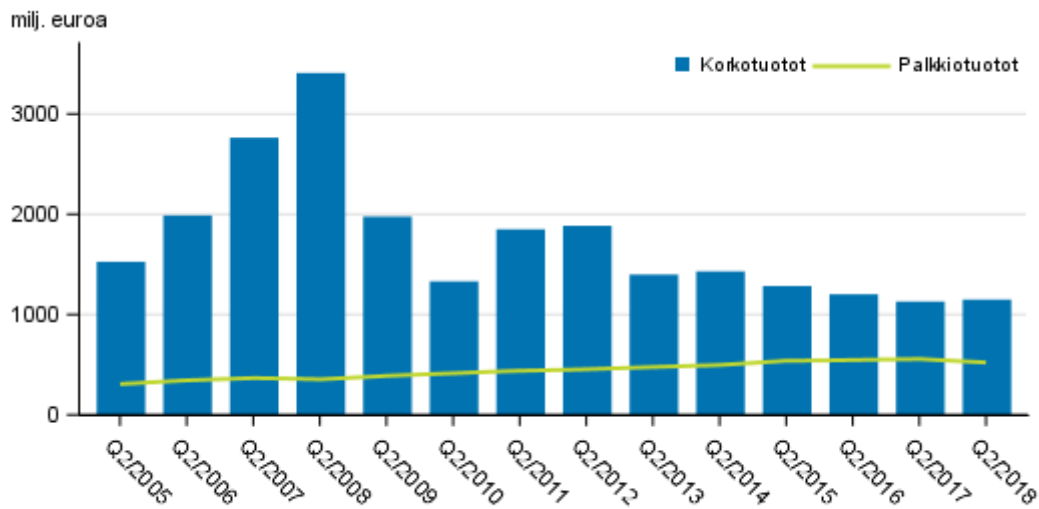
	1.1.- 30.6.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA	.	.	.	.	.
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	18 266 712	73 797 953	1 620 981	675 508	94 361 155
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	4 521 831	1 582 715	85 478	..	6 190 024
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	507 330	7 376 211	6 117 375	607 783	14 608 699
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	..	..	8 232	..	583 604
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	15 061 018	..	..	1 032 981	21 749 267
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat	46 391 922	96 444 236	67 518 347	8 868 949	219 223 453
Johdannaissovimukset - suojauslaskenta	265 257	..	..	55 735	508 516
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	..	..	..	..	..
Sijoitukset tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	1 165 185	209 453	15 577	10 017	1 400 232
Aineelliset hyödykkeet	26 362	94 957	681 217	123 222	925 758
Aineettomat hyödykkeet	195 780	570 626	7 987	33 812	808 206
Verosaamiset	15 352	90 229	18 052	4 190	127 822
Muut varat	993 243	2 475 326	79 574	134 616	3 682 759
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät	..	..	..	..	..
VARAT YHTEENSÄ	87 701 673	188 488 192	76 466 846	11 546 814	364 203 524
VASTATTAVAA	.	.	.	.	.
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	3 314 279	1 451 286	51 635	..	4 817 199
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	..	..	..	..	..
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat	76 965 293	182 702 043	64 588 693	10 089 505	334 345 534
Johdannaissovimukset - suojauslaskenta (velat)	330 234	..	49 052	..	490 335
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	..	..	..	38 703	129 498
Varaukset	7 904	102 982	10 802	2 635	124 324
Verovelat	35 007	64 798	16 361	7 439	123 604
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma	..	..	..	..	..
Muut velat	3 415 061	2 836 154	2 120 325	380 526	8 752 067
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat	..	..	..	..	..
VELAT YHTEENSÄ	84 117 989	187 710 017	66 837 110	10 522 869	349 187 985
Pääoma	802 165	..	3 520 596	..	4 499 384
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	..	..	..	569 112

	1.1.- 30.6.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)	..	..	..	..	..
Muu pääoma	..	..	..	..	25 821
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	60 071	..	..	15 305	175 746
Kertyneet voittovarat	1 008 655	263 670	3 580 339	517 644	5 370 309
Uudelleenarvostusrahastot	..	..	..	..	..
Muut rahastot	937 896	161 636	2 078 514	336 048	3 514 095
(-) Omat osakkeet	..	..	..	..	..
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	191 919	252 294	400 060	25 984	870 257
(-) Väliosingot	..	..	..	..	..
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]	..	..	..	..	..
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 583 684	778 175	9 629 736	1 023 945	15 015 540
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	87 701 673	188 488 192	76 466 846	11 546 814	364 203 525

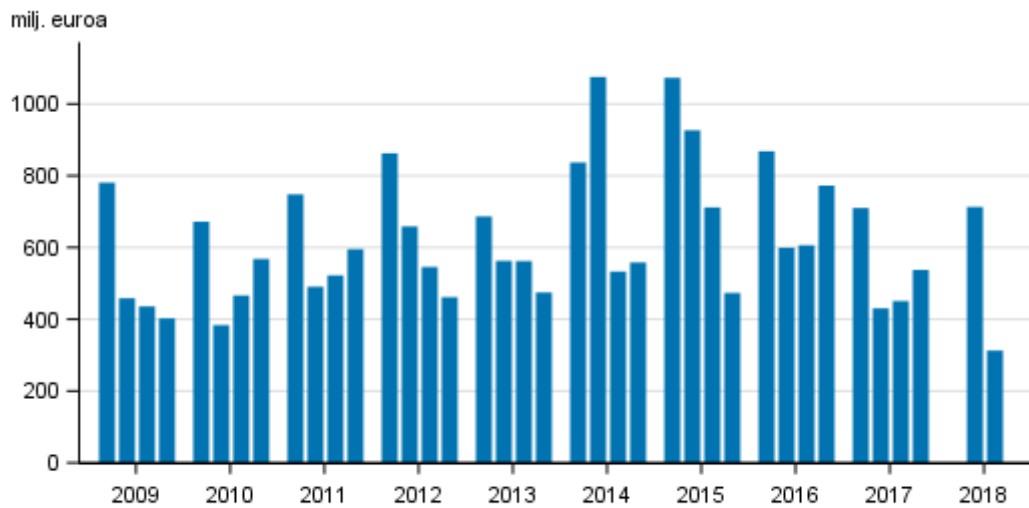
1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 2. neljännes 2005-2018, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2018, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Antti Suutari 029 551 3257

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)